

»Komu god se ikada pruži prilika, da prisustvuje takozvanom pokusu s dekoracijama ili da promatra, kako tehničko osoblje raspreda pozornicu kod slabog svijetla sufitu poslije predstave, taj će svakako osjetiti, kako ga obuzima neko strano osjećanje, koje u nama nastaje nehotice i neotklonjivo u takvim trenucima.

Obuzet će ga takvo osjećanje, kad sjedi sam u tamnom i praznom gledalištu i upravlja pogled na pozornicu: iznenada se tamo ruši na pod pozornice obješena pozadina, te izmiču u tami lelujava užeta. Miješaju se ta užeta čas osvijetljena, a čas zastrta zrakama svijetla u dubini scene; u nemirnoj polutami rastu iz sablasnih skeleta skela i prebačenih praktikabla i potpornjaka fantastični brodovi i jarboli; nastaju, ruše se i nestaju djevičanske prašume, a u zavijucima i uzlovima pomagala scenske naprave otkrivaju se, kao da mame, nejasni i tajanstveni putovi...

Rad se vrši dalje.

Na različitim mjestima pozornice lebde i lepeću platna i tkanine, ili se te krpe rasplinjuju nečujno u tamu; njihove hirovite forme, što vijore, izazivaju uvijek nove i nove vizije i privlače svakog gledaoca magijskom snagom, da se preda orgijanju fantazmagorije.

»O, to je teatar« uzvikuje se tada radosno i uzbuđeno pod utiskom neočekivane dinamičke provale neobične scenske atmosfere, koja je inače sva redovno mirna i nepokretna.

Sav taj plodonosni vizionarni svijet proizveli su nevidljivi dusi teatra, koji su u takvim trenucima na čas oživili mrtve i nevezane otrcane prnje dekoracija posredstvom svoje izvanvremenske djeLOTVORNE čarolije.

I tada se počinje sanjati o sasvim novoj divnoj predstavi, u kojoj ne zanosu samo glumce dinamički praelemenat teatra, već on zanosu i čitavu okolinu (scenu i gledalište) u opojni vrtlog. Pod diktatom scenske akcije provaljuje se tad istovremeno u momentima najviših uspona stvaralačkih emocija običajna scenska atmosfera, jer taj skriveni praelemenat potresa tom atmosferom te je preobražava dinamički. Pojačava je, da bi ostvario što potenciranje majstorstvo glumca u njegovoj plamenoj i ogoljeljoj ljepoti.

Aleksandar Tairov

Iz »Oslobodenog teatra«